

Návrh plánu výkonnosti SR pre RP3, revidovaný v roku 2021

Zhrnutie

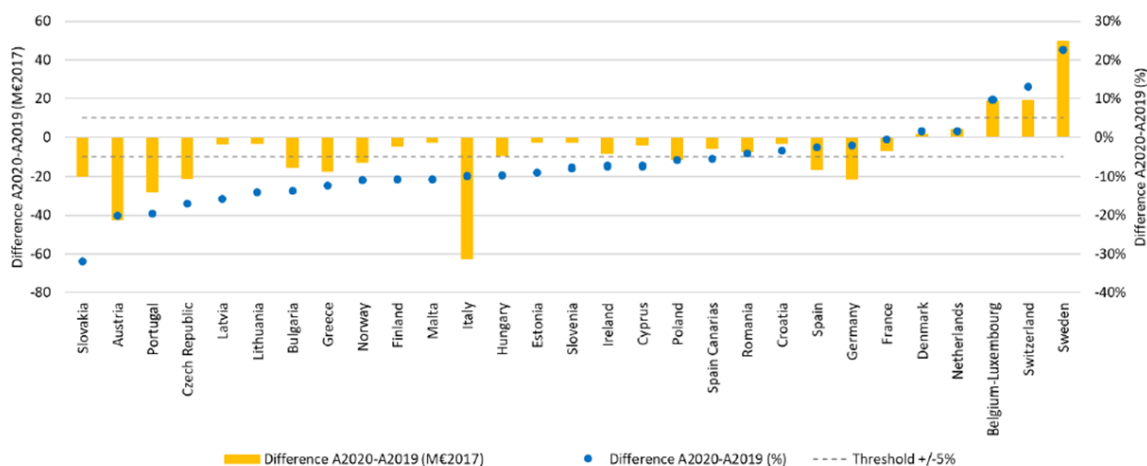
Kontext

V roku 2019 Slovenská republika predložila návrh plánu výkonnosti, ktorý bol v súlade s európskymi cieľmi vo všetkých kľúčových oblastiach výkonnosti (KPA) s výnimkou kapacity. Oblasť kapacity bola najnáročnejšou oblasťou z dôvodu nedostatočného počtu riadiacich letovej prevádzky (ATCO) a v treťom referenčnom období RP3 sa predpokladal nedostatok kapacít. Slovenská republika vypracovala plán, ktorý bol vyvážený a zabezpečil obnovu potrebnej kapacity a zároveň splnil všetky ostatné výkonnostné ciele.

Bezprecedentná reakcia na novú situáciu

Keď pandémia COVID-19 zasiahla, Slovensko zaznamenalo medziročný výnimočný pokles letovej prevádzky na trati o 64,2 % pohybov IFR [vs. 55,1 % Európa (ECAC) a 58,9 % priemer porovnávacej skupiny C] a 63,2 %, pokiaľ ide o TJ [vs. 57,6 % Európa (CRCO) a 58,4 % porovnávacia skupina C priemer]. Podľa najnovšej prognózy STATFOR uverejnenej v máji 2021 objemy letovej prevádzky v slovenskom vzdušnom priestore nedosiahnu úroveň roku 2019 v žiadnom z rokov tretieho referenčného obdobia RP3. V roku 2024 sa očakáva, že letová prevádzka bude o 15,3 % nižšia ako v roku 2019, v porovnaní s -4,4 % na európskej úrovni, čo je druhý najväčší rozdiel po Bulharsku. Prognózy týkajúce sa letovej prevádzky pre Slovensko sú preto výrazne horšie ako v prípade všetkých štátov v oblasti jednotného európskeho neba (SES) s výnimkou Bulharska.

V reakcii na situáciu v roku 2020 zaviedol štátny podnik LPS SR, š. p., výnimočné opatrenia na zníženie nákladov, ktoré predstavujú celkové zníženie o 33,5 % v rokoch 2020 a 2021 v porovnaní s návrhom plánu výkonnosti na tretie referenčné obdobie RP3 predloženým v roku 2019. Takmer 10 % zamestnancov bolo prepustených a podstatná časť plátov zostávajúcich zamestnancov sa znížila, čo v rokoch 2020 a 2021 viedlo k zníženiu nákladov na zamestnancov o 37 %. Tieto celkové úspory predstavujú najväčšie zníženie nákladov v oblasti jednotného európskeho neba (SES) podľa neoverených údajov z PRB, ktoré sú znázornené na nasledujúcom obrázku.

Zdroj: Orgán na preskúmanie výkonnosti, prezentácia na zasadnutí pracovnej skupiny NKM/Q & A 14. júna 2021

Udržateľnosť znižovania nákladov pri zachovaní kľúčových spôsobilostí

Je potrebné zdôrazniť, že bezprecedentné opatrenia na zníženie nákladov zahŕňali aj niektoré drastické jednorazové opatrenia, ktoré nie sú dlhodobou udržateľné. Boli zavedené na úkor vytvorenia náročného sociálneho prostredia, ktoré často prináša napätie a niekedy vedie k odchodu najcennejších zamestnancov; a podkopáva profesionálne schopnosti štátneho podniku LPS SR, š. p.

Štátny podnik LPS SR, š. p., vykonal kritické posúdenie personálnych kapacít a požiadaviek riadiacich letovej prevádzky (ATCO) a personálu ATSEP a finančných prostriedkov; upravil plány nábory a odbornej prípravy tak, aby boli vhodné pre novú situáciu a umožnili zachovanie kľúčových zamestnancov. Aj keď sa nábor oneskoril, je potrebné mať na pamäti, že odborná príprava riadiacich letovej prevádzky (ATCO) trvá až tri roky, a ak by sa prevádzka vyvíjala v súlade s optimistickými scenármi, štátny podnik LPS SR, š. p., by opäť čelil „medzere“ v kapacite (prvýkrát zaznamenaná na konci druhého referenčného obdobia RP2 a pôvodne plánovaná počas tretieho referenčného obdobia RP3), ktorá by bránila úplnému oživeniu letovej prevádzky bez meškania riadenia toku letovej prevádzky a kapacity (ATFCM). Aj napriek skutočnosti, že kríza spôsobená ochorením COVID-19 spôsobila výrazný pokles letovej prevádzky v európskom vzdušnom priestore, poskytla štátnemu podniku LPS SR, š. p., príležitosť odstrániť „medzeru“ v kapacite, ktorá sa prvýkrát vyskytla v posledných rokoch druhého referenčného obdobia RP2, a zabezpečiť, aby bola k dispozícii dostatočná kapacita po úplnom obnovení prevádzky. Štátny podnik LPS SR, š. p., bude preto pokračovať v prispôbovaní procesu nábory a odbornej prípravy riadiacich letovej prevádzky (ATCO) s cieľom nielen uspokojiť kapacitné požiadavky tretieho referenčného obdobia RP3, ale aj pripraviť sa na zvýšenie dopytu vo štvrtom referenčnom období RP4.

Štátny podnik LPS SR, š. p., čelí aj technologickej „medzere“, pokiaľ ide o zastaranosť niektorých kľúčových infraštruktúr ATM/CNS; pričom si nemôže dovoliť oddialiť väčšinu investícií. Kritická revízia investičného plánu sa vykonala so zrušením alebo oneskorením menej významných investícií; zatiaľ čo harmonogram kritických investícií bol upravený vzhľadom na novú situáciu. Všetky kľúčové investície potrebné na splnenie regulačných požiadaviek, na to, aby sa technologický základ dostal do najmodernejšieho stavu, ako aj na zabezpečenie kapacít na uspokojenie budúceho dopytu sa zachovali a zachovali si najvyššiu prioritu vo finančnom pláne štátneho podniku LPS SR, š. p. Okrem toho štátny podnik LPS SR, š. p., naďalej identifikuje príležitosti na ďalšiu cezhraničnú optimalizáciu infraštruktúry CNS prostredníctvom svojej účasti v rámci Funkčného bloku vzdušného priestoru stredná Európa (FAB CE).

Upravený (revidovaný) návrh plánu výkonnosti na tretie referenčné obdobie RP3

Predložený upravený návrh plánu výkonnosti na tretie referenčné obdobie RP3 bol podrobne preskúmaný a zohľadňuje všetky tieto prvky; pričom pomáha:

- Zachovať najvyššie úrovne bezpečnosti a splniť všetky ciele v kľúčových oblastiach výkonnosti (KPA) v oblasti bezpečnosti, ktoré sú v súlade s referenčnými hodnotami.
- Splniť ciele v kľúčových oblastiach výkonnosti (KPA) v oblasti životného prostredia, ktoré sú v súlade s referenčnými hodnotami. Slovensko sa 28. januára 2021 pripojilo k 24-hodinovému cezhraničnému systému voľných tratií (FRA) vzdušného priestoru bez trasy juhovýchodnej Európy (SEEFRA), v dostatočnom predstihu pred pôvodným plánovaným dátumom (druhý polrok 2022). Od 24. februára 2022 existuje plán na vykonávanie cezhraničného systému voľných tratií FRA medzi Poľskom a Slovenskom, čo má za následok úplnú cezhraničnú dostupnosť systému voľných tratií FRA v európskom vzdušnom priestore až 1 milión km². Slovensko sa spolu so svojimi partnermi v rámci Funkčného bloku vzdušného priestoru stredná Európa (FAB CE) zúčastňuje na práci pracovnej skupiny FAB CE pre vzdušný priestor a plánuje budúce rozšírenie/zlúčenie cezhraničných systémov voľných tratií (FRA) v priamej spolupráci s manažérom siete.
- S cieľom splniť ciele v kľúčových oblastiach výkonnosti (KPA) v oblasti kapacity, ktoré sú v súlade s referenčnými hodnotami, a zároveň zabezpečiť, aby bol vyškolený dostatočný počet riadiacich letovej prevádzky (ATCO), ktorý je primeraný predpokladanej situácii, ale aj schopnosť reagovať na optimistickéjšie scenáre, ak sa vyskytnú. Plán zabezpečuje aj kľúčové investície, ktoré sú potrebné na splnenie regulačných záväzkov a na nepretržitú schopnosť plniť všetky ciele aj v rámci štvrtého referenčného obdobia RP4 a mimo neho, v prípade potreby.
- Zachovať a ďalej rozvíjať kľúčový personál; a udržiavať kľúčové spôsobilosti v rámci štátneho podniku LPS SR, š. p., DÚ, ako aj SHMU.
- Primerane prispievať k plneniu cieľov celej EÚ v oblasti nákladovej efektívnosti.

Slovenská republika ponúka všetky uvedené skutočnosti, zatiaľ čo sa podarilo znížiť jej nákladovú základňu podstatne viac, ako sa predpokladalo v cieľoch pre celú EÚ. Stanovené náklady počas celého tretieho referenčného obdobia RP3 budú na úrovni 86 % v porovnaní so základným scenárom z roku 2019, čo je výrazne pod úrovňou 96 %, ktorá vyplýva z cieľov pre celú EÚ. Pri zohľadnení najnovšieho scenára STATFOR 2 to znamená priemerné zvýšenie stanovených jednotkových nákladov (DUC) počas RP3 [vyjadrené ako celkové stanovené náklady (DC) delené celkovým počtom jednotiek služieb (TSU) počas celého RP3] o + 41 %, čo je menej ako + 45 %, ktoré navrhujú ciele pre celú EÚ podľa nižšie uvedených tabuliek.

RP3 Cost-efficiency targets - Union-wide:

	2019 baseline	2020/2021	2022	2023	2024	RP3
En-route determined costs (EUR 2017)	€ 6 265 631 152	€ 12 155 324 435	€ 5 889 693 283	€ 6 015 005 906	€ 6 077 662 217	€ 30 137 685 841
Target DC reduction	100%	97%	94%	96%	97%	96%
Service units ('000 M3)	124 741 008	109 968 026	86 656 273	101 925 348	116 358 421	414 908 068
Determined unit costs (EUR 2017)	€ 50,23	€ 110,54	€ 67,97	€ 59,01	€ 52,23	€ 72,64
Annual DUC reduction		120,1%	-38,5%	-13,2%	-11,5%	45%

Slovak Republic:

	2019 baseline	2020/2021	2022	2023	2024	RP3
En-route determined costs (EUR 2017)	€ 61 105 586	€ 87 274 495	€ 54 676 787	€ 56 317 420	€ 56 771 300	€ 255 040 002
Target DC reduction	100%	71%	89%	92%	93%	86%
Service units ('000 M3)	1 295 094	978 979	798 052	952 668	1 094 249	3 823 948
Determined unit costs (EUR 2017)	€ 47,18	€ 89,15	€ 68,51	€ 59,12	€ 51,88	€ 66,70
Annual DUC reduction		88,9%	-23,1%	-13,7%	-12,2%	41%

DUC suggested by EU-wide targets	€ 47,18	€ 103,83	€ 63,84	€ 55,43	€ 49,06	
Planned DUC	€ 47,18	€ 89,15	€ 68,51	€ 59,12	€ 51,88	

Hoci navrhované miestne ciele v oblasti nákladovej efektívnosti pre Slovenskú republiku nespĺňajú ročné zmeny stanovených jednotkových nákladov (DUC) vyplývajúce z cieľov pre celú EÚ na roky 2022 – 2024, je potrebné vziať do úvahy, že Slovenská republika znížila svoju nákladovú základňu najviac zo všetkých štátov v oblasti jednotného európskeho neba a na rok 2021 sa plánujú aj ďalšie

významné úspory. V dôsledku toho sa požadované ročné zníženia na roky 2022 – 2024 nevzťahujú na Slovenskú republiku, keďže v rokoch 2020 – 2021 sa už dosiahlo oveľa viac.

Z nasledujúcej tabuľky však vyplýva, že ak by sa použil rovnaký profil rastu letovej prevádzky ako ten, ktorý sa použil na stanovenie cieľov pre celú EÚ, Slovenská republika by ľahko splnila aj ročné ciele stanovených jednotkových nákladov (DUC). Priemerný nárast stanovených jednotkových nákladov (DUC) počas tretieho referenčného obdobia RP3 by sa ďalej znížil na + 25 % v porovnaní s predpokladaným cieľom pre celú EÚ, ktorým je v priemere + 45 %.

Slovenská republika z uvedeného dôvodu primerane prispieva k plneniu cieľov pre celú EÚ a rozdiel od cieľov stanovených jednotkových nákladov (DUC) je spôsobený výlučne miestnymi podmienkami a výrazne horšou prognózou týkajúcou sa letovej prevádzky, čo je najhoršie v oblasti jednotného európskeho neba (SES) s výnimkou Bulharska.

Vo vyhlásení útvarov Európskej komisie počas zasadnutia odvolacieho výboru 11. mája 2021 [Ref.Ares(2021) – 3082484] sa uvádza odlišný stupeň rozdielov vo vývoji miestnej letovej prevádzky od zodpovedajúcich údajov o leteckej prevádzke v rámci celej EÚ, ktoré sa použili ako základ pre revíziu cieľov na úrovni EÚ pre tretie referenčné obdobie RP3, pričom je potrebné zohľadniť miestne okolnosti.

Slovak Republic with EU-wide traffic growth rates

	2019 baseline	2020/2021	2022	2023	2024	RP3
En-route determined costs (EUR 2017)	€ 61 105 586	€ 87 274 495	€ 54 676 787	€ 56 317 420	€ 56 771 300	€ 255 040 002
Target DC reduction	100%	71%	89%	92%	93%	86%
Service units ('000 M3)	1 295 094	1 141 717	899 688	1 058 216	1 208 063	4 307 684
Determined unit costs (EUR 2017)	€ 47,18	€ 76,44	€ 60,77	€ 53,22	€ 46,99	€ 59,21
Annual DUC reduction		62,0%	-20,5%	-12,4%	-11,7%	25%
DUC suggested by EU-wide targets	€ 47,18	€ 103,83	€ 63,84	€ 55,43	€ 49,06	
Planned DUC	€ 47,18	€ 76,44	€ 60,77	€ 53,22	€ 46,99	

Na základe uvedeného upravený návrh plánu výkonnosti, ktorý predložila Slovenská republika, spĺňa všetky požiadavky a je v súlade s cieľmi pre celú EÚ vo všetkých kľúčových oblastiach výkonnosti (KPA).